

Vysílání
doleva:
psu rukou
zřetelně
naznačíme
směr

Working testy retrívrů krok za krokem 9. díl

Retrívři jsou psi, kteří se cvičí velmi snadno. Jsou vysoce inteligentní a vyznačují se vrozenou touhou vyhovět svému pánovi a být mu užitečným partnerem. Pouze v tomto vztahu k člověku se cítí být úplně šťastní.

Při navádění vůdce ví, kde leží jeden nebo více aportů, pes však pád aportů nepozoruje. Vůdce musí viditelnými nebo slyšitelnými povelů vyslat psa do této oblasti. Teprve tam začíná pes se samostatným hledáním.

Handling neboli navádění

V tomto posledním díle se dostáváme téměř na vrchol naší pyramidy. Na samém vrchu se totiž už nachází jen prohlubování a rozšiřování dosavadních znalostí.

Navádění učte psa, který už zvládá všechny předcházející dovednosti, a rozhodně na něj nespěchejte. Postupujte raději pomaleji a důkladně procvičujte každou část.

Tak jako při předchozích apor-

tovacích úkolech i zde hraje důležitou roli povrch stejně jako povětrnostní podmínky. Stejně tak významné zde mohou být přechody terénu, nejčastěji při navádění přes vodu. Velké umění navádění spočívá v usměrňování psa tak, aby pro vítr a povrch představovaly optimální pomoc. Právě při této aportovací disciplíně je pes na velké vzdálenosti naprosto závislý na člověku, a může tedy jen dobře nebo

Vysílání
vpřed

špatně pracovat podle toho, co mu umožní jeho pán - samozřejmě za předpokladu, že akceptuje jeho směřování. Tento způsob práce není přímo zakotven ve vlohách retrívra a odporuje určitým způsobem jeho přirozeným způsobům chování. Předpokládá velkou důvěru psa ve vůdce. Velká ochota psa nechat se navadět svým vůdcem přirozeně usnadňuje trénink. U psů, kteří jsou velmi temperamentní (chuťoví) a neradí se podřizují, to bude vyžadovat při tréninku od vůdců velkou výdrž. Při tréninku musí mít vůdce vždy na paměti, že navádění vychází z důvěry psa v jeho vůdce.

Tuto důvěru pes získá nejlépe díky úspěšným zážitkům, tedy pozitivní zkušenosti. Samo-

zřejmě základem je výborná poslušnost, kdy si pes na písknutí sedne a na zavolání přijde. Psovi musí základní povely pro navádění přejít do krve. Logicky je toho možné tedy dosáhnout jen velkou trpělivostí a péčí.

Základní povely

V principu to znamená, že se pes musí naučit pět základních povelů pro směřování:

- Vysílání dopředu od nohy - pes sedí nebo stojí u nohy vůdce a je vyslán přímo dopředu. Povely akustické: dopředu, vpřed!

Povely vizuální: naznačíme psovi rukou směr, kterým má běžet

- Vysílání dopředu při zastavení - Pes se nachází v libovolné vzdálenosti od vůdce, dívá se na vůdce a je vyslán v přímé linii dopředu

Povely akustické: dopředu, vpřed!

Povely vizuální: ruce nebo ruku máme nad hlavou

- Vysílání doprava - Pes se nachází v libovolné vzdálenosti od vůdce, dívá se na vůdce a je vyslán směrem doprava

Povely akustické: tam, pravá...

Povely vizuální: zřetelně psovi ukážeme rukou směr doprava

- Vysílání doleva - Pes se nachází v libovolné vzdálenosti od vůdce, dívá se na vůdce a je vyslán směrem doleva

Povely akustické: tam, levá...

Povely vizuální: zřetelně psovi ukážeme rukou směr doleva

- Přivolání zpět - Pes se nachází v libovolné vzdálenosti od vůdce a má se o kousek vrátit v přímé linii směrem k vůdci

Povely akustické: ke mně!

Povely vizuální: rozpažené ruce

Dále je nepostradatelné zvládnutí ještě dvou dalších povelů:

- Usednutí nebo zastavení na dálku - pes se musí na povel zastavit v libovolné vzdálenosti od vůdce, otočit se na něj a očekávat další povel (ke změně směru). Toto zastavení

Nová kynologická disciplína

je totiž nejdůležitějším mezičlánkem v celém navádění.

Povel akustický: krátký hvizd píšťalky

● Hledání - pokud se pes dostane do bezprostřední blízkosti aportu, měl by v tomto prostoru začít samostatně pracovat a vyhledat dummy.

Povel akustický: povel píšťalkou pro hledání

Díky kombinaci těchto povelů bude pes naveden k cíli - tedy k místu dopadu aportů. Všechny povely se samozřejmě nejprve cvičí odděleně a teprve později se spojí v rámci jednoho úkolu.

Provedení

Při vysílání vpřed sedí pes v klidu vedle vůdce a hlavu má přesně v linii, ve které má být vyslán (je opravdu důležité, aby pes měl nejen hlavu v daném směru, ale aby tak i seděl). Existují různé povely, které lze pro vyslání vpřed použít. Důležité však je, aby pes nebyl rušen v koncentraci. Pokud se na vzdálené místo nesoustředí, musíme ho to naučit.

Američané upřednostňují postoj, kdy pes je na levé straně vůdce, levá noha je lehce vpředu a levou rukou naznačujeme požadovaný směr. Vyslání je na povel vpřed, přičemž vůdce se neustále dívá vysílaným směrem. V Anglii je také zvykem stát vedle psa, ale správný směr ukazují pravou rukou. Je úplně jedno, který systém budete používat, jde o to, co vám bude pohodlnější, jak budete psa méně utlačovat, ale hlavně musíte neustále dělat úplně to samé - je

Tipy na obměny:

● položte více dummy na jednu hromadu a vždy posuňte výchozí pozici psa o pár metrů dozadu (zvětšujete tak vzdálenost mezi psem a hromadou dummy)

● položte dummy do jedné řady v rozestupech asi 5 metrů a posílejte psa pro jednotlivé aporty. Zde již využijete akustický a také vizuální povel

● zvednutá ruka nad hlavou (je dobré mít nahoře jen jednu ruku a druhou mít volnou pro píšťalku).

to prostě opět takový malý rituál.

Při výcviku vysílání vpřed od nohy můžete využít například cestu, na které je dummy dobře vidět. Odneste se svým psem dummy, běžte několik metrů zpět, otočte se a vyšlete psa pro aport. Toto cvičení můžete dělat na každodenní procházce. Díky němu psa naučíte psa běhat ochotně na velké vzdálenosti dopředu pro aport.

Pokud vám pes na první povel nevyběhne, nezoufejte. Je to nový povel, který se pes musí naučit. Znovu dejte ruku správným směrem a při povelu „Dopředu!“ vyběhněte a uvidíte, že vás pes bude následovat. Nezapomeňte na pochvalu.

Dalším krokem je, že psa ne-

cháte sedět na cestě a sami poběžíte dál. Tam položíte dummy (tak aby ho pes viděl) a vrátíte se zpět. Teď vyšlete psa, jak bylo již popsáno nahoře.

Postupem času můžete měnit vodící linie - potok, plot, řádky slámy. Nespěchejte v prodlužování vzdálenosti. Pokud máte pocit, že se váš pes v určité vzdálenosti zpomaluje nebo již nechce jít dál, zkratte znovu vzdálenost a prohlubujte jeho důvěru.

Vysílání doprava a doleva

Vysílání doprava a doleva se cvičí zase úplně odděleně. Nejjednodušší je dojít na křižovatku cest. Posadte psa doprostřed, vlevo a vpravo od něj viditelně odložte dummy. Běžte pár kroků před psa a ukažte mu, kterým směrem má jít. V začátku je snazší, pokud vám pomocník hlídá druhý aport a v případě, že pes jde na špatný směr, dummy odebere ještě dříve, než je pes úspěšný.

I tady je opět velmi důležité na začátku dummy pokládat viditelně a teprve později začít s odloženými aporty, jejichž odkládání pes neviděl.

Pokud vám jde cvičení na cestách nebo podél křoví, můžete postoupit o krok dále. Stejně cvičení provádějte na louce nebo poli. Nezapomeňte ale, že tu vašemu čtyřnohému příteli chybí vodící linie, a proto na začátek zkratte vzdálenosti. Můžete mu to také ulehčit tím, že na místa, kde leží dummy, umístíte ještě nějakou pomocnou

markantu - batoh atd. Belgické například používají bílou tyč, a až když pes pochopí rituál navádění, není už pro něj těžké pracovat i bez této tyče.

Hodiny

Dalším cvičením pro upevnění vysílání vpřed jsou takzvané „hodiny“. Na louce nebo na poli posadte psa doprostřed pomyslného velkého ciferníku a položte 4 dummy na 3., 6., 12. a 15. hodinu. Pes je poté vyslán vpřed pro ten dummy, který mu ukážete. Ztížit tento úkol můžete přidáním dummy nebo zvětšením ciferníku. Při tomto cvičení se pes také učí chodit vpřed při bočním větru, větru v zádech nebo protivětru.

Teprve pokud máte tyto jednoduché úkoly dobře procvičeny, můžete přejít ke skládání, což znamená vyslat psa dopředu, zastavit ho a poté mu dát povel doprava nebo doleva. Američané tomuto cvičení říkají T nebo dvojité T. Pes zde prokáže, že opravdu umí chodit dopředu, doprava a doleva podle vašich povelů. Pokud jste došli ve výcviku až sem, dostáváte se na samotný vrcholek pomyslné pyramidy. Další trénink spočívá už jen v různých kombinacích jednotlivých cvičení atd.

Přeji vám hodně úspěchů při výcviku a doufám, že se s některými z vás potkám na Working testech v roce 2007 - jejich plán najdete na www.retriever-sport.cz

Iva Sieberová
www.retriever-sport.cz